

PARTNERSKAP MITTSTRÅKET

Antagen vid styrgruppsmötet den 28 maj 2021

Verksamhetsplan 2021, med utblick mot 2022

Mitt i Sverige, från Sundsvall i öster mot Trondheim i väster, går Mittstråket, den viktigaste transportsträckan i Mittnorden för både människor och godstrafik. Ryggraden i infrastrukturen utgörs av Mittbanan, Meråkerbanan och E14. Viktiga noder för persontrafiken är bland annat flygplatser och järnvägsstationer i Trondheim, Östersund och Sundsvall. För godstrafiken är hamnarna i Sundsvall och Trondheim, godsbangården i Ånge samt terminaler i Trondheim och Sundsvall av stor betydelse. I Östersund är en strategiskt viktigt omlastningscentral för gods under utredning. Ett samordnat arbete kring Mittstråket har pågått åtminstone sedan Mittnordenskommittén bildades 1978 med ett flertal projekt de senaste 20 åren, däribland "Projekt Mittstråket" som genomfördes 2015-2019 och lade grunden för att Partnerskap Mittstråket kunde bildas 2021. Grundfinansieringen som de deltagande organisationerna bidrar med ger strategiska fördelar samt en kontinuitet och långsiktighet. Under 2021 tar partnerskapet sikte på att skapa nya projekt för fortsatt utveckling av Mittstråket och för att ta vara på den potential som den påbörjade elektrifieringen av Meråkerbanan skapar.

Mål och syfte

Partnerskap Mittstråket ska genom samverkan stärka Mittstråket som funktionellt och hållbart gränsöverskridande transportstråk som länkar samman människor och verksamheter. Partnerskapet verkar för att stärka alla fyra trafikslag med målsättning att skapa mer hållbara transporter, korta restider, öka godskapacitet samt underlätta arbets- och utbildningspendling. Mittstråket ska bli Nordens första gröna fossilbränslefria transportkorridor

Deltagande organisationer

Partnerskap Mittstråket har bildats genom en överenskommelse mellan Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland och de sex kommunerna Bräcke, Krokoms, Sundsvall, Ånge, Åre och Östersund. Partnerskapet samordnas av ett kansli som dessa finansierar. De ingående organisationerna har representanter i en arbetsgrupp samt politisk styrgrupp. I arbetsgruppen finns även representanter från Trafikverket och de regionala kollektivtrafikmyndigheterna.

Arbetsätt

Samarbetet omfattar områdena: Mobility management, trafikering, infrastruktur och samhällsplanering. Partnerskapet väljer vilka åtgärder inom dessa fyra områden som ska vara i fokus på både kort och lång sikt. Åtgärder paketeras så att det blir möjligt att söka separata projektfinansieringar för att stärka ett genomförande. Åtgärder i statlig väg och järnväg kräver medverkan från Trafikverket och statlig finansiering. Insatser kring kollektivtrafiken förutsätter dialog och samarbete med kollektivtrafikmyndigheter och regionalstågstrafiken. Vid behov bildas mindre arbetsgrupper för att ta sig an specifika aktiviteter.

Prioriteringar av åtgärder görs med hjälp av den så kallade fyrstegsprincipen som i första hand prövar insatser för att påverka transportefterfrågan och val av transportsätt, därefter trimningsåtgärder och mindre ombyggnationer, innan slutligen större investeringsåtgärder övervägs. Perspektiv kring hållbarhet och jämställdhet integreras vid utvecklingen av nya projekt och insatser. Ett klimatsmart byggande ska eftersträvas vid investeringar för att minska klimatbelastningen. Partnerskapet bör beakta hur resandet har påverkats av pandemin och hur det kan tänkas se ut postcovid.

Fokusområden och aktiviteter

Partnerskapet ska fortsätta arbetet med den utvecklingsplan som finns i strategin för Mittstråkets fortsatta utveckling. Arbetet sker inom de utpekade fokusområdena; Mobility management, trafikering, infrastruktur, samt samhällsplanering.

Mobility Management

- Undersöka möjligheterna att driva projekt inom transporteffektivitet, exempelvis inom samlastning eller annat.
- Dialog med Länsstyrelserna avseende samverkan kring regionala planer för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel
- Inom ramen för framtagandet av nytt projekt med finansiering från ERUF ska partnerskapet beakta mobility management-åtgärder. Det kan till exempel handla om att identifiera beteendepåverkande insatser för att föra över fler resor till järnväg. Partnerskapet ska bedöma vilka insatser som eventuellt kan inkluderas i projektet.

Trafikering

- Vi bjuder in till dialog om strategiska frågor kring kollektivtrafiken, exempelvis diskussion med Norrtåg om deras kommande tågstrategi och om hur eventuella synkningar med Mittstråkets fortsatta arbete kan göras.
- Verka för ökad turtäthet mot Norge med regionaltrafik och fjärrtåg. Se över möjligheterna för framtida gränsöverskridande projekt, exempelvis inom ramen för det nya Interregprogrammet Sverige-Norge som färdigställs under 2021.

Infrastruktur

- Skapa ansökan från nya ERUF-programmet, Projekt Mittstråket 2.0 med fokus på Mittbanan (här kan investeringar, utredningar, mobility management- och samhällsplaneringsåtgärder inkluderas)
- Nu elektrifieras Meråkerbanan, partnerskapet bör i samarbete med Partnerskap Atlantbanan analysera vad det innebär och vilka åtgärdsbehov som uppstår på svenska sidan kopplat till det.
- Undersöka möjligheterna för projekt som främjar el och vätgas som drivmedel för tunga fordon och flyg
- Verka för trafiksäkerhetsåtgärder längs E14. Ett led i det är att få till stånd en samhällsekonomisk analys av dels hastighetsbegränsningar, dels trafiksäkerhetsåtgärder (såsom mitträckesseparering, mer viltstängsel, flexibel hastighetsbegränsning).

Samhällsplanering

- Inom ramen för framtagandet av nytt investeringsprojekt med finansiering från ERUF ska partnerskapet beakta stationsnära samhällsplanering. Det kan till exempel handla om att identifiera åtgärder som kan förbättra tillgången till stationer från bostäder och arbetsplatser eller främja enkelt byte mellan olika trafikslag vid hållplatser och stationen. Partnerskapet ska bedöma vilka av dessa som eventuellt kan inkluderas i projektet.
- Partnerskapet ska bedöma om det finns behov av utredningar och planer som kan lägga grund för en framtida sammanhållen transportinfrastruktur i stråket, och vid behov inkludera dessa i ERUF-projektet.

Övergripande arbete

- Framtagande av kommunikationsstrategi för partnerskapet inklusive utpekande av arenor där vi bör vara representerade såsom; Handelskammarens logistikdag, Transportforum VTI, Järnvägsforum Norr
- Översyn av hemsida och annat befintligt kommunikationsmaterial, vid behov ta fram av nytt och uppdaterat material såsom rollups etcetera
- Löpande omvärldsbevakning av finansieringskällor som kan nyttjas för att genomföra insatser i linje med utvecklingsplanen och andra behov som identifieras av arbetsgrupp och styrgrupp.
- Arrangera ett kunskapsseminarium med inslag av lärdomar från verksamheten, aktuella frågor och framtidsspaning.
- Löpande omvärldsbevakning kring elflyg och möjligheter att arbeta med frågan inom partnerskapet

